

NÕUKOGU OTSUS,

6. mai 2009,

millega antakse Rumeeniale ühenduse keskmise tähtajaga rahalist abi

(2009/459/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2002. aasta määrust (EÜ) nr 332/2002, millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 3 lõiget 2,

võttes arvesse ettepanekut, mille komisjon esitas pärast konsul-teerimist majandus- ja rahanduskomiteega,

ning arvestades järgmist:

(1) Otsusega 2009/458/EÜ ⁽²⁾ on nõukogu otsustatud anda Rumeeniale vastastikust abi.

(2) Vaatamata jooksevkonto seisu eeldatavale paranemisele hindasid komisjon, Rahvusvaheline Valuutafond ja Rumeenia ametiasutused 2009. aasta märtsis, et kuni 2011. aastani on vaja rahalisi välisvahendeid 20 miljardi euro ulatuses, kuna finantsturu hiljutuse arengu tõttu võib kapitali- ja finantskonto seis oluliselt halveneda.

(3) On asjakohane anda Rumeeniale ühenduse abi kuni 5 miljardit eurot kooskõlas määrusega (EÜ) nr 332/2002, millega liikmesriikide maksebilansi toetamiseks luuakse keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem. Kõnealust abi tuleks anda koos Rahvusvahelise Valuutafondi 11,443 miljardi SDR (ligikaudu 12,95 miljardi euro) suuruse valmisolekulaenuga, mis kiidetakse eeldatavasti heaks 6. mail 2009. Samuti on Maailmapank nõustunud andma Rumeeniale 1 miljardi euro suuruse laenu ning Euroopa Investeeringuspank ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank eraldavad kokku 1 miljard eurot täiendava toetusena.

(4) Ühenduse abi andmist peaks korraldama komisjon. Rumeenia ametiasutustega pärast majandus- ja rahanduskomiteega peetud konsulteerimisi kokku lepitud konkreetset majanduspoliitilised tingimused tuleks sätestada vastastikuse mõistmise memorandumis. Üksikasjalikud finantstingimused peaks komisjon sätestama laenulepingus.

(5) Komisjon kontrollib kohapeal käies ja Rumeenia ametiasutuste esitatud aruannete abil korrapäraselt, et abiga seotud majanduspoliitilised tingimused oleksid täidetud.

(6) Programmi rakendamise ajal annab komisjon täiendavalt poliitilist nõu ja pakub tehnilist abi konkreetsetes valdkondades.

(7) Ilma et see piiraks Euroopa Keskpankade süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja käsitleva protokolli artikli 27 kohaldamist, on Euroopa Kontrollikojal õigus teha finantskontrolle ja -auditeid, mida ta peab vajalikuks seoses kõnealuse abi haldamisega. Komisjonil ja sealhulgas Euroopa Pettustevastasel Ametil on õigus saata oma ametnikke või nõuetekohaselt volitatud esindajaid tegema tehnilisi kontrolle või finantsauditeid, mida nad peavad vajalikuks seoses ühenduse keskmise tähtajaga rahalise abi haldamisega.

(8) Sõltumata abiprogrammi kestusest ja raamistikust jälgib komisjon ka jätkuvalt edusamme avaliku sektori kulutuste läbipaistvuse parandamise valdkonnas, eelkõige kohtusüsteemi valdkonnas ja struktuurifondide rakendamise valdkonnas, et lihtsustada Rumeenial ühenduse abi mõju suurendamist, rakendades selleks olemasolevaid asjakohaseid menetlusi, sealhulgas koostöö- ja kontrollimehhanismi.

(9) Kõnealust abi tuleks anda eesmärgiga toetada Rumeenia maksebilansi jätkusuutlikkust ja seeläbi aidata kaasa valitsuse majanduspoliitilise programmi edukale rakendamisele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Ühendus annab Rumeeniale keskmise tähtajaga laenu kuni 5 miljardit eurot maksimaalse keskmise tagasimaksetähtajaga seitse aastat.

2. Ühenduse finantsabi antakse kolme aasta jooksul alates esimesest päevast pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva.

⁽¹⁾ EÜT L 53, 23.2.2002, lk 1.

⁽²⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 6.

Artikkel 2

1. Komisjon haldab abi viisil, mis on kooskõlas Rumeenia kohustuste ja nõukogu soovitustega, eriti riigipõhiste soovitustega seoses riikliku reformikava ja lähenemisprogrammi rakendamise.

2. Komisjon lepib pärast majandus- ja rahanduskomiteega konsulteerimist Rumeenia ametiasutustega kokku finantsabiga seotud konkreetsed majanduspoliitilised tingimused, mis on ette nähtud artikli 3 lõikega 5. Kõnealused tingimused sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis, mis on kooskõlas lõikes 1 osutatud kohustuste ja soovitustega. Üksikasjalikud finantstingimused sätestab komisjon laenulepingus.

3. Komisjon kontrollib koostöös majandus- ja rahanduskomiteega korrapäraselt, et abiga seotud majanduspoliitilised tingimused oleksid täidetud. Selleks annavad Rumeenia ametiasutused kogu vajaliku teabe komisjoni käsutusse ning teevad komisjoniga täielikku koostööd. Komisjon teavitab majandus- ja rahanduskomiteed laenude võimalikust refinantseerimisest või finantstingimuste ümberkorraldamisest.

4. Rumeenia peab olema valmis vastu võtma ja rakendama eelarvet tugevdavaid täiendavaid meetmeid, et tagada makromajanduslik finantsstabiilsus, kui sellised meetmed on abiprogrammi ajal vajalikud. Rumeenia ametiasutused peavad enne selliste täiendavate meetmete võtmist komisjoniga nõu.

Artikkel 3

1. Komisjon teeb ühenduse finantsabi Rumeeniale kättesaadavaks kuni viie osamaksenda, mille suurus sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis.

2. Esimese osamakse tegemise tingimuseks on laenulepingu ja vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumine.

3. Kui see on vajalik laenu rahastamiseks, on lubatud intressimäära vahetustehingute arukas sõlmimine kõrgeima krediidi kvaliteedi astmega osapooltega.

4. Komisjon teeb otsuse edasiste osamaksete tegemise kohta pärast majandus- ja rahanduskomitee arvamuse saamist.

5. Edasiste osamaksete tegemise tingimuseks on see, et Rumeenia valitsus rakendab rahuldavalt Rumeenia lähenemisprogrammile lisatavat uut majanduspoliitilist programmi ja riiklikku reformikava, eriti täidab vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud konkreetseid majanduspoliitilisi tingimusi. Need tingimused hõlmavad muu hulgas järgmist:

a) keskpika perioodi selge eelarveprogrammi vastuvõtmine, et vähendada valitsemissektori eelarve puudujääki kuni asutamislepingus sätestatud kontrollväärtuseni 3 % SKPst aastaks 2011;

b) 2009. aasta eelarve täitmine (2009. aasta teiseks kvartaliks), millega on eesmärgiks seatud, et valitsemissektori eelarve puudujääk ei ületa 5,1 % SKPst ESA 95 tingimuste kohaselt;

c) avaliku sektori palgakulude nominaalne vähendamine võrreldes 2008. aasta eelarvetulemustega, milleks loobutakse avaliku sektori 2009. aastaks kavandatud palgatõusust (nominaalselt kokku 5 %) või vähendatakse vastavalt veelgi töötajate arvu ja avaliku sektori tööhõivet, sh asendatakse üksnes üks seitsmest lahkuvast töötajast;

d) täiendavalt kaupade soetamiseks ja teenuste saamiseks ning riigiosalusega äriühingute toetamiseks tehtavate kulutuste vähendamine;

e) eelarve haldamise tõhustamine, milleks võetakse vastu ja rakendatakse siduv keskpika perioodi eelarveraamistik, aasta jooksul eelarve muutmise piirangute (sh eelarveeskirjad) kehtestamine ja eelarvenõukogu loomine, kes teeb sõltumatuid ekspertiisikontrolle;

f) avaliku sektori hüvitiste süsteemi reformimine, sealhulgas palgaskaala ühtlustamine ja lihtsustamine ning boonuste süsteemi reformimine;

g) pensionisüsteemi põhiparameetrite reformimine nii, et liigutakse selles suunas, et pensionid indekseeritakse pigem tarbijahindadega kui palkadega, pensioniea järkjärguline tõstmine praegu kavandatust veelgi kõrgemale (eriti naiste puhul), pensionimaksete järkjärguline kehtestamine selliste avaliku sektori töötajate rühmade jaoks, kes praegu ei ole hõlmatud kõnealuste maksetega;

h) pangandust ja likvideerimist käsitlevate õigusaktide muutmine, et pangakriiside korral oleks võimalik õigel ajal ja tõhusalt reageerida. Muudatuste põhieesmärk on suurendada erihalduses olevate pankade haldurite pädevust. Peale pädevuse lahendada pangaga seotud probleeme tuleks Rumeenia Riigipanga pädevust suurendada selliste sätetega, mis võimaldavad tal nõuda, et olulised aktsionärid suurendaksid oma aktisakapitali ja toetaksid panka rahaliselt. Finantsjärelevalvet tõhustatakse kooskõlas ELi asjaomaste õigusaktidega. Lisaks kehtestatakse üksikasjalikumad aruandlusnõuded likviidsuse suhtes. Peale selle tuleks muuta hoiuste tagamise süsteemi käivitamist, et lihtsustada ja kiirendada väljamaksete tegemist. Muudetud õigusaktide kohaselt käivitatakse hoiuste tagamise süsteem Rumeenia Riigipanga otsusel 20 päeva jooksul. Selleks et tagada piisav likviidsus, on Rumeenia Riigipank võtnud kohustuse laiendada tagatisena kasutatavate varade hulka. Võttes arvesse erilisi asjaolusid, tuleks sätestatud minimaalset kapitali adekvaatsuse määra suurendada sobival ajal 8 protsendilt 10 protsendini;

i) struktuurireformi käsitlevate meetmete võtmine Lissaboni strateegia raames antud riigipõhistes soovitustes sätestatud valdkondades. Need hõlmavad meetmeid, mille eesmärk on tõhustada avalikku haldust, parandada riiklike kulutuste kvaliteeti, tagada ELi vahendite usaldusväärne kasutamine ja nende kiirem rakendamine, vähendada haldus-, fiskaal- ja õiguslikku koormust ettevõtjate jaoks, vähendada mitteametlikku töötamist ja seega laiendada maksubaasi.

6. Selleks et tagada programmiga seotud tingimuste tõrgeteta täitmine ja vähendada tasakaalustamatust jätkusuutlikult, annab komisjon jätkuvalt nõu ja suuniseid eelarve, finantsturgude ja struktuurireformide kohta.

7. Rumeenia avab Rumeenia Riigipangas erikonto ühenduse keskmise tähtajaga rahalise abi haldamise jaoks.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Rumeeniale.

Artikkel 5

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 6. mai 2009

Nõukogu nimel

eesistuja

V. TOŠOVSKÝ